

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
 Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
 Departamentul de Filosofie
 Domeniul de studii: Științe umaniste

FISA DISCIPLINEI

DENUMIREA DISCIPLINEI				Ontologie				COD: DO 8	
CICLUL DE STUDII (L-licență/M-master/D-doctorat) ȘI ANUL DE STUDIU 1				L	Semestrul	2	STATUTUL DISCIPLINEI (OB-obligatorie/OP-opțională/F-facultativă)		OB
NUMĂRUL ORELOR PE SAPTĂMÂNĂ				TOTAL ORE SEMESTRU	TOTAL ORE ACTIVITĂȚE INDIVIDUALE*	NUMĂR DE CREDITE	TIPUL DE EVALUARE (P-pe parcurs, C-colocviu, E-examen, M-mixt)		LIMBA DE PREDARE
C	S	L	Pr.	64	86	5	M		Româna
2	2								

TITULARUL ACTIVITĂȚILOR DE CURS	GRADUL DIDACTIC ȘI ȘTIINȚIFIC, PRENUMELE, NUMELE	DEPARTAMENTUL
	LECTOR UNIV. DR. VALERIU GHERGHEL	Filosofie

TITULARUL ACTIVITĂȚILOR DE SEMINAR/L.P.	GRADUL DIDACTIC ȘI ȘTIINȚIFIC, PRENUMELE, NUMELE	DEPARTAMENTUL
	LECTOR UNIV. DR. VALERIU GHERGHEL	Filosofie

DISCIPLINE ABSOLVITE ANTERIOR	Istoria filosofiei antice și medievale
-------------------------------	--

OBIECTIVE*	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentarea structurii și finalității acestei discipline 2. Evidențierea contribuțiilor recente în domeniul ontologiei 3. Relevarea specificului ontologiei în contextual celorlalte discipline metafizice 4. Prezentarea relațiilor dintre ontologie, onto-teologie, teologie și metafizică
------------	--

COMPETENȚE SPECIFICE ACUMULATE

COMPETENȚE PROFESIONALE*	<ul style="list-style-type: none"> • Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale ontologiei • Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme în ontologia generală și în ontologiile regionale • Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a deficiențelor unor soluții, concluzii sau abordări alternative ale problemelor ontologiei • Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane • Producerea/ proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe de filosofia religiei • Mediarea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale
--------------------------	---

COMPETENȚE TRANSVERSALE	<ul style="list-style-type: none"> • Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice • Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii
-------------------------	--

CONTINUTUL CURSULUI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Introducere, concepte fundamentale, metode 2. Ontologie, teologie, onto-teologie, mereologie 3. Clasificarea entităților: la Thoma de Aquino, la Franz Brentano, la Alexius von
---------------------	--

	<p>Meinong</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Entități colective, entități stranii 5. Entități dependente: Holes Theory 6. Problema identității entităților în timp: vasul Argo 7. Realism și nominalism: cvasi-existența universalilor 8. Momente în evoluția ontologiei (Platon, Aristotel, Descartes, Kant, Varzi etc.) 9. Paradoxuri ontologice (Meinong) 10. Trei definiții ale lucrului (Heidegger) 11. Concluzii și direcții de cercetare
BIBLIOGRAFIE (SELECTIVĂ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. [Sf.] Anselm din Canterbury, <i>Proslogion sau Discurs despre existența lui Dumnezeu</i> [Proslogion seu Alloquium de Dei existentia], traducere din latină de Alexander Baumgarten, Cluj: Apostrof, 1996. 2. Aubenque, Pierre, <i>Problema ființei la Aristotel</i>, tr. de Daniela Gheorghe, București: Editura Teora, 1998. 3. Barnes, Jonathan, <i>Aristotel</i>, traducere de Ioan Lucian Muntean, București: Humanitas, 1996. 4. Bohm, David, <i>Plenitudinea lumii și ordinea ei</i>, traducere de Horia-Roman Patapievic și Sorin Părăoanu, București: Humanitas, 1995. 5. Botezatu, Petre, <i>Schiță a unei logici naturale</i>, București: Editura Științifică, 1969; în special pp.209-216: secțiunea intitulată "Mereologia operatorie". 6. Carnap, Rudolf, "Depășirea metafizicii prin analiza logică a limbajului", in Al. Boboc și Ioan N. Roșca (editori), <i>Filosofie contemporană</i>, București: Editura Garamond, s. a., pp.188-216. 7. Gilson, Étienne, <i>Filosofia în Evul Mediu</i>, traducere de Ileana Stănescu, București: Humanitas, 1995. 8. Heidegger, Martin, "Originea operei de artă", in <i>Originea operei de artă</i>, tr. de Gabriel Liiceanu și Thomas Kleininger, București: Editura Univers, 1982, pp.31-95. Note explicative la acest studiu, pp.95-105. 9. Heidegger, Martin, "Ce este metafizica?", in <i>Repere pe drumul gândirii</i>, traducere de Gabriel Liiceanu și Thomas Kleininger, București: Editura Politică, 1988, pp.33-51. 10. Heidegger, Martin, <i>Introducere în metafizică</i>, traducere de Gabriel Liiceanu și Thomas Kleininger, București: Humanitas, 1999. Lucrarea reproduce prelegerea ținută de Martin Heidegger la Universitatea din Freiburg, în semestrul de vară al anului 1935. 11. Libera, Alain de, <i>Cearța Universalilor. De la Platon la sfârșitul Evului Mediu</i>, traducere de Ilie Gyuresik și Margareta Gyuresik, Timișoara: Editura Amarcord, 1998. 12. Libera, Alain de, <i>Gândirea Evului Mediu</i>, traducere de Mihaela și Ion Zgărdău, Timișoara: Editura Amarcord, 2000. a) Lovejoy, Arthur O., <i>Marele lanț al ființei: Istoria ideii de plenitudine de la Platon la Schelling</i>, traducere de Diana Dicu, București: Humanitas, 1997. 13. Pârveu, Ilie, <i>Existență și realitate în știință și filosofie</i>, București: Editura Politică, 1977. 14. Peters, Francis E., <i>Termenii filosofiei grecești</i>, traducere de Dragan Stoianovici, București: Humanitas, 1993 [ed. a doua: 1997]. 15. Robin, Léon, <i>Platon</i>, tr. de Lucia Magdalena Dumitru, București: Editura Teora, 1996. 16. Russell, Bertrand, <i>Problemele filosofiei</i>, traducere de Mihai Ganea, București: Editura ALL, 1995.
CONȚINUTUL LUCRĂRILOR DE SEMINAR/LABOR ATOR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Seminar introductiv: tematică, noțiuni fundamentale, bibliografie, stabilirea criteriilor de notare 2. Discriminări: ontologie și ontoteologie (discuție pornind de la secțiunea din <i>Critica rațiunii pure</i>, în care Immanuel Kant propune termenul "ontoteologie") 3. Ontologie și mereologie (Petre Botezatu, <i>Schiță a unei logici naturale</i>) 4. Clasificarea entităților (la Thoma de Aquino) 5. Tipuri de entități (Petre Botezatu, op. Cit.) 6. Cearța universalilor (cf. Alain de Libera, <i>Cearța Universalilor</i>) 5. Entități stranii (entități colective, nominale etc.) 6. Entități dependente (cicatricea, surâsul etc.)

	<p>7. Identitatea temporală: problema vasului Argo (cf. <i>Roland Barthes par lui-meme</i>)</p> <p>8. Entități convenționale: familia, orașul, Uniunea Europeană etc.</p> <p>9. Momente în evoluția ontologiei (Platon, Aristotel, Plotin etc.)</p> <p>10. Paradoxe ontologice</p> <p>11. Problema categoriilor</p> <p>12. Conceptul de "umbră": umbra ca entitate</p>
BIBLIOGRAFIE (SELECTIVĂ)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aristotel, <i>Metafizica</i>, traducere de Andrei Cornea, București: Humanitas, 2001. 2. Heidegger, Martin, "Originea operei de artă", în <i>Originea operei de artă</i>, tr. de Gabriel Liiceanu și Thomas Kleininger, București: Editura Univers, 1982, pp.31-95. Note explicative la acest studiu, pp.95-105. 3. Lovejoy, Arthur O., <i>Marele lanț al ființei: Istoria ideii de plenitudine de la Platon la Schelling</i>, traducere de Diana Dicu, București: Humanitas, 1997 4. Peters, Francis E., <i>Termenii filosofiei grecești</i>, traducere de Dragan Stoianovici, București: Humanitas, 1993 [ed. a doua: 1997]. 5. Platon, "Sofistul", traducere de Constantin Noica, în Platon, <i>Opere</i> VI, București: Editura Științifică și enciclopedică, 1989. 6. Platon, "Parmenide", traducere de Sorin Vieru, în Platon, <i>Opere</i> VI, București: Editura Științifică și enciclopedică, 1989. 7. Plotin, <i>Opere I</i>, traducere de Andrei Cornea, București: Humanitas, 2003.
REPERE METODOLOGICE ***	Prelegerea, argumentarea, polylogul euristic, analiza de text, discuția critică

EVALUARE	metodele	Evaluare orală/scrisă	
	forme	Referat, participarea la discuții în cadrul seminarului/cursului	
	ponderea formelor de evaluare în formula notei finale	Examen final curs – 4,5 p Referat și intervenții seminar – 4,5 p Un punct din oficiu	
	standardele minime de performanță* ***	Capacitatea de a discerne varietatea ontologică (entitățile) Capacitatea de a analiza critic argumentele propuse de filosofii preocupați de ontologie Achiziționarea de cunoștințe filosofice Stimularea reflecției personale	

* obiectivele sunt formulate în funcție de grila competențelor profesionale pentru programul de studii

** la nivel de descriptor

*** strategia didactică, materiale, resurse

**** raportate la competențele formulate la Obiective sau la Standardele minime de performanță din grila 1L/1M după caz

Data completării
25 septembrie 2014

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament